

Κατηχητήριος Λόγος Οικουμενικού Πατριάρχου για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή

/ [Πεμπτουσία](#)

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΠΑΡ ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

«Το στάδιον των αρετών ηνέωκται· οι βουλόμενοι αθλήσαι
εισέλθετε»
(στιχηρόν ιδιόμελον του Τριωδίου, Κυριακή της Τυρινής).

Αδελφοί και Τέκνα εν Κυρίω αγαπητά,

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός εγκεντρίζει ημάς εις το σώμα Του και μας καλεί να γίνωμεν άγιοι «ότι εγώ», λέγει, «άγιος ειμι» (Α Πέτρ. α , 16). Επιθυμεί ο Πλάστης μας να έχωμεν κοινωνίαν μαζί Του και να γευθώμεν της χάριτός Του, να μετάσχωμεν δηλαδή της αγιότητός Του. Η κοινωνία με τον Θεόν είναι ζωή μετανοίας και αγιότητος, η δε απομάκρυνσις εξ Αυτού, η αμαρτία, ταυτίζεται από τους Πατέρας της Εκκλησίας με την «κακίαν της καρδίας». Η «αμαρτία ουκ ἔστι της φύσεως, αλλά της κακής προαιρέσεως» (Θεοδωρήτου Κύρου, Διάλογος Α - Immutabilis, P.G. 83, 40D) η του κακού πνεύματος και «ουδείς πίστιν επαγγελλόμενος αμαρτάνει», κατά τον Θεοφόρον Ιγνάτιον.

Η αγιότης είναι ιδιότης του Κυρίου, ο Οποίος είναι ο «προσφέρων και προσφερόμενος και προσδεχόμενος και διαδιδόμενος». Ο κατά χάριν ιερουργός του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας προσφέρει εις τους πιστούς «τα άγια τοις αγίοις», Σώμα και Άιμα Χριστού, και λαμβάνει αμέσως παρά του πληρώματος των Ορθοδόξων την απόκρισιν εις την προσφοράν ότι: «εις ἄγιος, εις Κύριος, Ιησούς Χριστός, εις δόξαν Θεού Πατρός», ο «εσθιόμενος και μηδέποτε δαπανώμενος, αλλά τους μετέχοντας αγιάζων».

Εις τον αγώνα του ανθρώπου να επιτύχῃ το «καθ ὄμοίωσιν» με τον Θεόν, δια το οποίον εδημιουργήθη, την αγιότητα δηλαδή, η αποβλέπουσα αποκλειστικώς και μόνον εις την σωτηρίαν του ανθρώπου Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική

Ορθόδοξος Εκκλησία «θεοπρεπώς εδογμάτισε» μίαν περίοδον του έτους ως περίοδον ιδιαιτέρας προσευχής και δεήσεως προς κατευνασμόν των παθών της ψυχής και του σώματος.

Η περίοδος αύτη είναι η αρχομένη από της αύριον σωτήριος προετοιμασία δια το «Πάσχα το μέγα και ιερώτατον Χριστού». Είναι η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή, την οποίαν πρέπει να βιώσωμεν «δέησιν προσάγοντες και άφεσιν αιτούντες», ώστε να γευθώμεν αληθώς το Πάσχα «μετά πάντων των Αγίων», γινόμενοι «άγιοι», δια της ομολογίας ενώπιον Θεού και ανθρώπων ότι είμεθα «σκεύη κεραμέως» συνθλιβόμενα υπό του πονηρού καθ ἡμέραν, «πίπτοντες και ανιστάμενοι». Να ομολογήσωμεν δηλαδή την ανθρωπίνην ατέλειαν και αδυναμίαν μας και την ενώπιον Θεού μηδαμινότητά μας, μετανοούντες και επαναλαμβά-νοντες εν εσπέρα και πρωί και μεσημβρία και εν παντί καιρώ και πάση ώρα, καίτοι «άγιοι» δια του βαπτίσματος, ότι «εις Άγιος, εις Κύριος, Ιησούς Χριστός, εις δόξαν Θεού Πατρός».

Καλούμεν, λοιπόν, πάντας τους Ορθοδόξους πιστούς, κληρικούς, μοναχούς και μοναχάς, αδελφοί και τέκνα, να μεταβάλωμεν την ζωήν μας, πάντοτε μεν, ιδιαιτέρως δε κατά την περίοδον αυτήν της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, εις αγαπητικήν προς τον πλησίον προσπάθειαν προπαρασκευής δια την μετοχήν εκτυπώτερον από τούδε εις την ανέσπερον

Βασιλείαν του Κυρίου, το «καινόν Πάσχα». Προσκαλούμεν τους πάντας εις ζωήν αγιότητος και πνευματικού αγώνος δια να χαρισθή εις τον κόσμον και εις ημάς ως «δόσις αγαθή» και ως «δώρημα τέλειον» η δυνατότης της υπερβάσεως της αμαρτίας, διότι «πας ο γεγεννημένος εκ του Θεού αμαρτίαν ου ποιεί [...] και ου δύναται αμαρτάνειν, ότι εκ του Θεού γεγέννηται» (Α' Ιωάν. γ , 9-10).

Ας εισέλθωμεν, λοιπόν, με όλην την ψυχήν μας, μη σκυθρωπάζοντες, αλλά χαίροντες και αγαλλόμενοι, εις το πνευματικόν τούτο στάδιον των αρετών και ας καθοπλισθώμεν «αγάπης την λαμπρότητα, προσευχής την αστραπήν, αγνείας την καθαρότητα, ευανδρίας την ισχύν», και ας συνοδοιπορήσωμεν με τον Κύριον, δεόμενοι Αυτού να μη «παρίδη ημάς κινδυνεύοντας την απ' Αυτού διάστασιν» (Δοξαστικόν της Σταυροπροσκυνήσεως), αλλά να μας αξιώσῃ «όπως λαμπροφόροι προφθάσωμεν εις την αγίαν και τριήμερον Ανάστασιν, την καταλάμπουσαν αφθαρσίαν τω κόσμω» (ποίημα Θεοδώρου, ακολουθία Δευτέρας Α Ἐβδομάδος Νηστειών).

Αδελφοί και τέκνα εν Χριστώ,

Η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ως περίοδος προετοιμασίας και μετανοίας φωνή της συνειδήσεώς μας, η οποία, εσωτερική και ανέκφραστος, είναι προσωπική κρίσις. Όταν μας ευρίσκη σφάλλοντας διαμαρτύρεται εντονώτατα, καθότι «ουδέν

αυτής βιαιότερον εν κόσμῳ», κατά τον βιωματικόν κήρυκα της μετανοίας Άγιον Ανδρέαν Κρήτης. Όθεν, πρέπει να ειρηνεύη με την συνείδησίν του έκαστος, δια της μετανοίας, ώστε «εν τῷ πυρὶ τῆς συνειδήσεως να προσφέρωμεν μυστικήν ολοκάρπωσιν», θυσιάζοντες τα πάθη μας και προσφέροντες αυτά θυσίαν αγάπης προς τον συνάνθρωπον, όπως ο Κύριος εαυτόν υπέρ «τῆς του κόσμου ζωῆς και σωτηρίας». Τότε μόνον θα ανατεύλη και δι ήμᾶς εκ του τάφου η συγγνώμη και θα ζήσωμεν ως ανθρωπότης εν αλληλοσεβασμώ και αγάπη μακράν των όσων βλέπομεν κατά τας ημέρας ταύτας φρικτών εγκλημάτων να πλήττουν την οικουμένην ἀπασαν. Εις τον αγώνα τούτον έχομεν συμμάχους και πρεσβευτάς πάντας τους Αγίους και μάλιστα την Παναγίαν Μητέρα του Κυρίου μας, την δια των ικεσιών της ως ἄλλος λουτήρ «εκπλύνουσαν συνείδησιν».

Όθεν, προτρεπόμεθα και παρακαλούμεν, ως πνευματικός Πατήρ των ανά την οικουμένην Ορθοδόξων πιστών μας, εαυτούς και αλλήλους, να δράμωμεν μετά σπουδῆς εις το από της αύριον αρχόμενον στάδιον των αρετῶν, «μη ἀτοπα λογιζόμενοι, μη παράνομα πράττοντες», αλλά πορευόμενοι εν Χάριτι να εκπλύνωμεν τας συνειδήσεις «γνώμη αγαθή» δια της μετανοίας, έχοντες την βεβαιότητα ότι οι ουρανοί και η γη και πάντα «τα ορατά και αόρατα» θα καταυγασθούν εν τέλει υπό του φωτός της Αναστάσεως του Κυρίου.

Ημείς δε, «προ των θυρών του Ναού του Κυρίου» ιστάμενοι, εάν αξίως πολιτευθώμεν, θα περιβληθώμεν χιτώνα φωτεινόν μιμήσεως του Χριστού και θα αξιωθώμεν του «καινού πόματος» εκ της Πηγής της αφθαρσίας, γενούμενοι της χαράς του ολβίου τάφου του Κυρίου και συνωθούμενοι εν τη Εκκλησίᾳ «έως των κεράτων του θυσιαστηρίου», εν τόπω όπου «τα φοβερά τελεσιουργεῖται». Γένοιτο.

Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βιε'

† Ο Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος προς Θεόν ευχέτης πάντων υμών